

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Πολιτική (και) επικοινωνία

Ενότητα 4: Η εξέλιξη των ΜΜΕ: Ραδιοτηλεοπτικά
συστήματα και πολιτική

Ιωάννης Καραγιάννης
Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης

Φυσιογνωμία και λειτουργίες των ΜΜΕ στις ΗΠΑ και την Ευρώπη

ΗΠΑ

- ✓ Ιδιωτικοί ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί
- ✓ Αναπαραγωγή βάσει εμπορικής λογικής
- ✓ «Ψυχαγωγικό-διασκεδαστικό» πρόγραμμα

Ευρώπη

- ✓ Κρατικό μονοπώλιο (ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί εθνικής εμβέλειας)
- ✓ Λειτουργία βάσει λογικής «δημοσίου συμφέροντος», ως δημόσια-κοινωνική υπηρεσία

Φυσιογνωμία και λειτουργίες των ΜΜΕ στις ΗΠΑ και την Ευρώπη

Απορρύθμιση των ραδιοτηλεοπτικών συστημάτων σε Ευρώπη και ΗΠΑ (δεκαετία 80 και εντεύθεν) εξαιτίας ποικίλων παραγόντων:

- ✧ Κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις στη δεκαετία του '70
- ✧ Υποχώρηση του «Κοινωνικού Κράτους» (Ευρώπη)
- ✧ Άνοδος «νεο-φιλελεύθερων» πολιτικών σχεδίων εξόδου από την κρίση
- ✧ Χαλάρωση των κομματικών δεσμών και πολιτικών ταυτίσεων
- ✧ Ενίσχυση της κοινωνικής και πολιτισμικής διαφοροποίησης

Σχέσεις ΜΜΕ και πολιτικού συστήματος

A) Το «φιλελεύθερο μοντέλο» (B. Αμερική, Αγγλία, Ιρλανδία)

- ✧ Κυριαρχία των ΜΜΕ εμπορικής λογικής
- ✧ «Εσωτερικός πλουραλισμός» των ΜΜΕ
- ✧ Υψηλός βαθμός επαγγελματοποίησης
- ✧ Ισχνή εμπλοκή του κράτους

Σχέσεις ΜΜΕ και πολιτικού συστήματος

Β) Το «δημοκρατικό-κορπορατιστικό μοντέλο» (Ηπειρωτική Ευρώπη)

- ✧ Ιστορική συνύπαρξη εμπορικών και κομματικών ΜΜΕ
- ✧ Σύνθετες σχέσεις με το πολιτικό σύστημα
- ✧ Υψηλός βαθμός επαγγελματοποίησης
- ✧ Ενεργός, αλλά θεσμικά περιορισμένος, ρόλος του κράτους

Σχέσεις ΜΜΕ και πολιτικού συστήματος

Γ) Το «πολωμένο-πλουραλιστικό μοντέλο» (ΝΑ Ευρώπη)

- ✧ Τύπος με χαμηλή κυκλοφορία και κυριαρχία των ηλεκτρονικών ΜΜΕ
- ✧ «Εξωτερικός πλουραλισμός» και έντονα πολιτικοποιημένος Τύπος
- ✧ Χαμηλός βαθμός επαγγελματοποίησης
- ✧ Ισχυρή παρουσία του κράτους

Σχέσεις ΜΜΕ και πολιτικού συστήματος

Σύγχρονες εξελίξεις και δυναμικές:

- ✧ Διεθνοποίηση των δικτύων επικοινωνίας
- ✧ Συγχωνεύσεις ΜΜΕ και συγκέντρωση της ιδιοκτησίας
- ✧ Εξάπλωση του Διαδικτύου και διαδραστικών μορφών επικοινωνίας (social media)
- ✧ Ενίσχυση του ρόλου της επικοινωνίας και των ΜΜΕ στην πολιτική διαδικασία

Τέλος Ενότητας

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Κρήτης**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημειώματα

Σημείωμα αδειοδότησης

- Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση, Όχι Παράγωγο Έργο 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

- Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:
  - που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
  - που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
  - που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο
- Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ιωάννης Καραγιάννης 2015. «Πολιτική (και) επικοινωνία. Η εξέλιξη των ΜΜΕ: Ραδιοτηλεοπτικά συστήματα και πολιτική». Έκδοση: 1.0. Ρέθυμνο 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <https://opencourses.uoc.gr/courses/course/view.php?id=358>

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.